

JUSTITSMINISTERIET

Dato:
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Karen Brøgger Nielsen
Sagsnr.: 2020-731-0065
Dok.: 1842111

Forslag

til

Lov om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og udlændingeloven

(Afsoningsvilkår for udvisningsdømte kriminelle)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1650 af 17. november 2020, som ændret ved lov nr. 1832 af 8. december 2020 og lov nr. 2208 af 29. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 38 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Prøveløsladelse af en indsat, der er udvist af landet ved dom, kan ikke ske, hvis den pågældende ikke giver sit samtykke til fortsat afsoning i hjemlandet og betingelserne for at anmode om overførsel i henhold til lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller i regler udstedt i medfør heraf er opfyldt.«

§ 2

I lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 20 indsættes som *stk. 4*:

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

»Stk. 4. Fængselsstraf for en indsat, der er udvist af landet ved dom, kan fuldbyrdes i den pågældendes hjemland. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for, i hvilke tilfælde en indsat, der er udvist af landet ved dom, kan forsøges overført til afsoning i hjemlandet.«

2. I § 22 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Fængselsstraf for en indsat, der er udvist af landet ved dom, skal ske i lukket fængsel. Fuldbyrdelsen af straffen kan dog ske i åbent fængsel, hvis det ikke findes betænkeligt efter det i øvrigt oplyste om den dømte.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4-7.

3. I § 23 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Fængselsstraf for en indsat, der er udvist af landet ved dom, skal så vidt muligt fuldbyrdes i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

4. I § 23, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, indsættes efter »stk. 1, 1. pkt.,«: »og *stk. 2*«.

5. I § 26, *stk. 1, nr. 7*, indsættes efter »personlige«: »eller udrejsemæssige«.

6. I § 26 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. En indsat, der er udvist af landet ved dom, og som er placeret i et almindeligt lukket fængsel på baggrund af et samtykke til at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet, skal overføres til udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling, hvis samtykket tilbagekaldes, medmindre hensynene i § 23, *stk. 3*, taler imod.«

7. I § 42, *stk. 5*, indsættes efter »stk. 1 og 2«: », herunder regler om ydelser til visse udvisningsdømte,«, og efter »stk. 3 og 4« indsættes: », herunder om andelen af vederlaget, der skal opspares for visse udvisningsdømte«.

8. I § 79 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om adgang til fremrykning af tidspunktet for prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 38, *stk. 1*, under hensyn til kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner vedrørende udvisningsdømte afsonere. Det er en forudsætning, at den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, og at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale imod.«

§ 3

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret senest ved lov nr. 131 af 30. januar 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 43, stk. 2, indsættes som 6. pkt.:

»Udgifterne, der er forbundet med udrejsen for en udlænding, der er udvist af landet ved dom, og som samtykker til overførsel til afsoning i hjemlandet, afholdes endeligt af statskassen, såfremt betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet i henhold til lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller i regler udstedt i medfør heraf i øvrigt er opfyldt.«

§ 4

Loven træder i kraft den [] 2021.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Stk. 3. Lovens § 3 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indhold

1. Indledning	6
2. Internationale aftaler om overførsel	7
2.1. Den europæiske konvention om overførsel med tilhørende protokol	7
2.2. Rameafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union	8
2.3. Samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv.	9
3. Lovforslagets hovedpunkter	9
3.1. Afskaffelse af prøveløsladelse for udvisningsdømte, der ikke samtykker til overførsel	9
3.1.1. Gældende ret	9
3.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	11
3.2. Overførsel af visse udvisningsdømte til afsoning i hjemlandet	12
3.2.1. Gældende ret	12
3.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	12
3.3. Valg af afsoningsinstitution mv. og senere overførsel mellem afsoningsinstitutioner	13
3.3.1. Gældende ret	13
3.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	15
3.4. Vederlag og opsparing	18
3.4.1. Vederlag for beskæftigelse	18
3.4.1.1. Gældende ret	18
3.4.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	19
3.4.2. Opsparing af vederlag.....	20

3.4.2.1. Gældende ret	20
3.4.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	20
3.5. Fremrykket prøveløsladelse	21
3.5.1. Gældende ret	21
3.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	21
3.6. Afholdelse af udgifter til udvisningsdømtes hjemrejse	23
3.6.1. Gældende ret	23
3.6.2. Regeringens overvejelser og den foreslåede ordning	24
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.....	25
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	25
6. Administrative konsekvenser for borgerne	26
7. Miljømæssige konsekvenser	26
8. Forholdet til EU-retten	26
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.....	26
10. Sammenfattende skema	26

1. Indledning

Regeringen er meget optaget af, at vores pressede fængsler ikke fyldes op af udvisningsdømte udlændinge. Det er ikke rimeligt, at danske skatteydere skal betale for udvisningsdømtes ophold i danske fængsler. De har vendt det danske samfund ryggen og skal derfor hurtigst muligt sendes ud af landet.

Det er derfor regeringens klare ambition, at så mange udvisningsdømte udlændinge som muligt overføres til afsoning i hjemlandet.

Formålet med lovforslaget er at iværksætte foranstaltninger, der skal medvirke til at motivere udvisningsdømte til at samtykke til at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet.

Erfaringen fra sager om overførsel af domfældte til fortsat afsoning i udlandet viser således, at det har en meget stor – og i nogle tilfælde afgørende – positiv betydning for muligheden for at overføre domfældte, at de pågældende samtykker til overførslen.

Udvisningsdømte, der er statsborgere i et land, med hvilket der er etableret en aftale om overførsel, vil som udgangspunkt blive spurgt umiddelbart efter indsættelsen til afsoning, om de ønsker at blive overført til afsoning i hjemlandet. Hovedparten af de adspurgte ønsker ikke at blive overført. De hyppigst forekommende begrundelser for ikke at samtykke er hjemlandets fængselsforhold over for forholdene i Danmark, tidlig prøveløsladelse i Danmark, tilknytning til Danmark i forhold til hjemlandet og forholdene i hjemlandet i øvrigt.

Det er hensigten med lovforslaget, at udvisningsdømte ved indsættelsen til afsoning i et dansk fængsel fremover præsenteres for to forskellige scenarier i forhold til vilkår for afsoning mv. Der lægges med forslaget op til, at udvisningsdømte, der giver samtykke til overførsel til afsoning i hjemlandet, vil kunne opnå fordele, mens udvisningsdømte, der ikke vil samtykke, vil opleve forringede afsoningsvilkår i forhold til i dag.

Tiltagene skal ikke indføres i forhold til alle udvisningsdømte, men skal målrettes mod de udvisningsdømte, der er statsborgere i et land, hvor der er etableret en aftale om overførsel af domfældte fra Danmark, og hvor betingelserne for at kunne overføre den pågældende er opfyldt. Tiltagene vil så-

ledes f.eks. ikke finde anvendelse på de udvisningsdømte, hvor det ikke tidsmæssigt er muligt at gennemføre en overførsel, eller hvor overførsel til hjemlandet vurderes at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Med lovforslaget tilvejebringes endvidere tydelig hjemmel til placeringen af udvisningsdømte i lukkede fængsler, herunder i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling. Disse ændringer har betydning for alle udvisningsdømte uanset muligheden for overførsel til afsoning i hjemlandet.

2. Internationale aftaler om overførsel

For Danmarks vedkommende findes der tre multilaterale instrumenter, der omhandler overførsel. Herudover er der indgået enkelte bilaterale aftaler.

2.1. Den europæiske konvention om overførsel med tilhørende protokol

De grundlæggende internationale regler om overførsel til lande uden for Norden og Den Europæiske Union findes i den europæiske konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte (herefter »1983-konventionen«).

1983-konventionen og tillægsprotokollen er gennemført i dansk ret ved lov om international fuldbyrdelse af straf mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 740 af 18. juli 2005.

Efter konventionen kan en dømt person overføres til det land, hvor den pågældende er statsborger, for lovovertrædelser, der også er strafbare i hjemlandet, hvis den pågældende samtykker til overførslen, og den pågældende mangler at udstå mindst 6 måneder af straffen.

Hvis hjemlandet tillige har tiltrådt tillægsprotokollen til konventionen, kan der som udgangspunkt ske overførsel uden den dømtes samtykke, hvis den pågældende er undvejet fuldbyrdelsen i domslandet. Yderligere kan hjemlandet beslutte at acceptere overførsel uden den dømtes samtykke, hvis den pågældende er dømt til udvisning.

Der er ikke i konventionen fastsat tidsmæssige kriterier for behandlingen af en anmodning om overførsel.

2.2. *Rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union*

Inden for Den Europæiske Union anvendes Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.

Rammeafgørelsen er gennemført i dansk ret ved lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, jf. lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013.

Rammeafgørelsen er siden suppleret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA om ændring af en række rammeafgørelser med henblik på styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen.

Der kan som udgangspunkt ske overførsel til den medlemsstat, hvor den domfældte er statsborger, og som samtidig er den medlemsstat, hvor vedkommende bor, eller som den pågældende efter strafafsoningen vil blive udvist til. I disse situationer kræves den pågældendes samtykke ikke.

Der kan yderligere ske overførsel til en anden medlemsstat, hvis den domfældte samtykker, og den anden medlemsstat giver sin accept til fremsendelse af dommen og attesten til denne medlemsstat. Justitsministeriet forsøger f.eks. at få tredjelandsborgere overført til andre medlemsstater, hvis den pågældende oplyser at have en tilknytning til medlemsstaten i form af adresse, familie eller tidligere arbejde.

Medlemsstater kan give afslag på overførsel under forskellige omstændigheder, f.eks. hvis lovovertrædelsen ikke er strafbar i fuldbyrdelsesstaten, hvis fuldbyrdelsen af sanktionen vil stride mod *ne bis in idem*-princippet, hvilket indebærer, at der ikke må ske domfældelse for den samme lovovertrædelse flere gange, hvis sanktionen ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning, hvis sanktionen vedrører en person, som i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning på grund

af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for dommen, eller hvis dommen er afsagt in absentia, uden at bestemte procedurer er anvendt.

Den afslagsgrund, der i praksis har størst betydning, er situationen, hvor der på det tidspunkt, hvor den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten modtog dommen, mangler at blive afsonet mindre end seks måneder af sanktionen.

Det er i rammeafgørelsen forudsat, at den endelige afgørelse om anerkendelse af dommen og fuldbyrdelse af sanktionen træffes senest 90 dage efter modtagelsen af dommen og attesten, og at den domfældte overføres til fuldbyrdelsesstaten senest 30 dage efter, at fuldbyrdelsesstatens endelige afgørelse om at anerkende dommen og fuldbyrde sanktionen er truffet.

2.3. Samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv.

Det følger af lov om samarbejde mellem Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 555 af 25. maj 2011, at straf af fængsel, der er idømt ved dansk domstol, kan fuldbyrdes i Finland, Island, Norge eller Sverige, såfremt den dømte på det tidspunkt, da straffen skal fuldbyrdes, har statsborgerret eller bopæl i det pågældende land. Det samme gælder, såfremt den dømte opholder sig i det pågældende land, og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted dér. Det er ikke i loven en forudsætning for overførsel, at den pågældende samtykker.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Afskaffelse af prøveløsladelse for udvisningsdømte, der ikke samtykker til overførsel

3.1.1. Gældende ret

Det følger af straffelovens § 38, stk. 1, at når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået, afgør justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve.

Efter straffelovens § 38, stk. 2, kan løsladelse på prøve ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder.

Bestemmelsen anvendes først og fremmest til tidlig løsladelse af udvisningsdømte. Tidligere blev udlændinge, der efter strafudståelsen skulle udvises, efter fast praksis prøveløsladt ved udståelsen af 7/12 af straffetiden.

Praksis blev ændret i 2003, så udenlandske indsatte, der udstod fængselsstraf i indtil 8 år, og som efter udståelse af straffen skulle udvises med et indrejseforbud gældende for bestandig, skulle løslades på prøve i henhold til straffelovens § 38, stk. 2, når halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, var udstået. Udenlandske indsatte med et tidsbegrænset indrejseforbud, skulle således stadig løslades på prøve i henhold til straffelovens § 38, stk. 2, når 7/12 af straffetiden, dog mindst 2 måneder, var udstået.

I 2012 blev praksis igen ændret, dels så prøveløsladelse i de pågældende tilfælde fremover ville kunne ske mod udlændingens eget ønske, dels således at også de udlændinge, hvis indrejseforbud er blevet meddelt for en tidsbegrænset periode, ville kunne prøveløslades efter afsoning af halvdelen (mod 7/12) af straffetiden (dog mindst 2 måneder).

Baggrunden for tiltaget var at begrænse den tid, som en udvisningsdømt udlænding skal afsone i fængsel, således at kapacitetspresset på kriminalforsorgens institutioner blev lettet.

Det er en forudsætning for prøveløsladelsens iværksættelse, at prøveløsladelsen ikke skønnes utilrådelig, og at udvisningen kan effektueres umiddelbart efter prøveløsladelsen. En retlig hindring for at gennemføre udvisningen kan f.eks. foreligge, hvis den indsatte har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i Danmark, og den indsatte efter udlændingeloven har ret til at opholde sig her i landet, mens ansøgningen om opholdstilladelse behandles. Foreligger den retlige hindring for at gennemføre udvisningen fortsat, når den indsatte har udstået to tredjedele af straffetiden, men er betingelserne for løsladelse efter straffelovens § 38, stk. 1, til stede, herunder at prøveløsladelsen ikke skønnes utilrådelig, vil prøveløsladelse efter denne bestemmelse kunne ske på dette tidspunkt.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet har gennemgået 264 overførselssager oprettet i perioden 1. januar 2018 til 5. august 2020, hvor den udvisningsdømte var statsborger i et land, hvor der er etableret en aftale om overførsel, og hvor den pågældende var idømt fængselsstraf. I de pågældende sager ville 191 udvisningsdømte ikke samtykke. Blandt de 172 udvisningsdømte, som havde begrundet, hvorfor de ikke ville samtykke, var tidlig prøveløsladelse angivet som en af de hyppigste begrundelser for ikke at samtykke.

Det vurderes derfor, at en afgørende motivationsfremmende foranstaltning for at sikre, at så mange som muligt vil samtykke til at lade sig overføre til afsoning i hjemlandet, er helt at afskaffe retten til prøveløsladelse for indsatte, der er udvist af landet ved dom, og hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, hvis den pågældende ikke samtykker til overførslen.

Ved en overførsel til hjemlandet er det hjemlandets fuldbyrdelsesregler, herunder regler for prøveløsladelse, der finder anvendelse. Da de domfældte kan være i tvivl om, hvornår de vil blive prøveløsladt i hjemlandet, hvis de bliver overført til afsoning, og da danske myndigheder ikke vil være i stand til at give dem et sikkert svar på det, foreslås det helt at afskaffe retten til prøveløsladelse for indsatte, der er udvist af landet ved dom, og hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, hvis den pågældende ikke samtykker til overførslen. På den måde vil det være tydeligt, at en overførsel ikke kan betyde en længere afsoning end i Danmark uanset hjemlandets regler og praksis for prøveløsladelse.

Det foreslås således, at prøveløsladelse af en indsat, der er udvist af landet ved dom, ikke kan ske, hvis den pågældende ikke giver sit samtykke til fortsat afsoning i hjemlandet og betingelserne for at anmode om overførsel i henhold til lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller i regler udstedt i medfør heraf er opfyldt, jf. forslaget til straffelovens § 38, stk. 8.

Det foreslås, at der vil blive fastsat nærmere regler for, i hvilke tilfælde en indsat, der er udvist af landet ved dom, vil blive forsøgt overført til afsoning i hjemlandet, jf. forslaget til et nyt stk. 4 i straffuldbyrdelseslovens § 20. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2.

3.2. Overførsel af visse udvisningsdømte til afsoning i hjemlandet

3.2.1. Gældende ret

Det er justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, der træffer beslutning om at anmode en anden medlemsstat i Den Europæiske Union om at overtage fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, der er idømt her i landet, når det må antages at kunne lette den domfældtes sociale reintegration efter fuldbyrdelsen, jf. § 60 a, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Det er ligeledes justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, der træffer beslutning om at anmode en anden stat om, at en dømt person kan overføres fra Danmark til afsoning i hjemlandet efter den europæiske konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte, jf. § 2, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 740 af 18. juli 2015 om international fuldbyrdelse af straf mv.

Kriterierne for at anmode om overførsel af domfældte til afsoning i andre lande er ikke nærmere reguleret.

3.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der lægges med forslaget op til, at justitsministeren fastsætter nærmere regler for, i hvilke tilfælde udvisningsdømte vil blive forsøgt overført til afsoning i hjemlandet, jf. forslaget til § 20, stk. 4.

Det forudsættes, at der i bekendtgørelse vil blive fastsat regler om, hvilke lande der vil være omfattet. Udgangspunktet vil være, at betingelserne for at overføre udvisningsdømte, der er statsborgere i et nordisk land, i en medlemsstat i EU eller i et land, der har tiltrådt 1983-konventionen, vil være opfyldt for så vidt angår de pågældende. Det vil endvidere blive fastslået, at der ikke vil kunne ske overførsel til lande, hvor overførslen til hjemlandet vurderes at stride mod Danmarks internationale forpligtelser (forbuddet mod *refoulement*), og hvor det pågældende land ikke kan stille en garanti for, at den pågældende vil blive behandlet i overensstemmelse hermed.

Hvis Justitsministeriet bliver bekendt med, at nogle lande ikke vil anerkende bestemte lovovertrædelser, anses betingelserne for overførsel af udvisningsdømte, der primært er straffet for denne lovovertrædelse, til disse lande ikke for opfyldt. Dette vil tillige fremgå af bekendtgørelsen.

Det forudsættes, at der i bekendtgørelsen vil blive fastsat tidsmæssige kriterier som betingelse for overførsel. Da både 1983-konventionen og rammeafgørelsen giver mulighed for at afslå overførsel, hvis der mangler at blive afsonet mindre end seks måneder af straffen, vil dette danne basis for fastsættelse af kriteriet. Derudover vil der blive taget højde for den tid, sagsbehandlingen i Danmark forventes at tage inklusive oversættelse til hjemlandets sprog, ligesom der forudsættes at være et antal måneder til datoen for afsoning af halvdelen af straffen.

Der forventes endvidere fastsat regler om, under hvilke betingelser et samtykke fra domfældte anses for givet, og under hvilke omstændigheder et samtykke anses for tilbagekaldt.

Samtykke forudsættes at skulle gives udtrykkeligt ved den pågældendes underskrift. Samtykket vil kunne tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt forud for gennemførelsen af overførslen. Ud over en udtrykkelig tilbagekaldelse af samtykket, vil den udvisningsdømtes adfærd også kunne betragtes som tilbagekaldelse af et samtykke. Således vil en klage over hjemlandets afgørelse om, at den pågældende kan overføres til afsoning som udgangspunkt skulle betragtes som tilbagekaldelse af et samtykke. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvis den pågældende begærer spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten i medfør af udlændingelovens § 50, stk. 1, eller hvis den pågældende søger asyl i Danmark.

Endelig forventes der fastsat regler om, at rettigheder, der er opnået på baggrund af et samtykke, bortfalder samtidig med, at samtykket tilbagekaldes.

Der henvises i øvrigt til § 2 og bemærkningerne hertil.

3.3. Valg af afsoningsinstitution mv. og senere overførsel mellem afsoningsinstitutioner

3.3.1. Gældende ret

Udvisningsdømte udlændinge anbringes som hovedregel i lukket fængsel i medfør af straffuldbyrdslovens § 22, stk. 4, nr. 1, hvoraf følger, at fuldbyrdelse af straf i fængsel kan ske i lukket fængsel, hvis der efter de i øvrigt foreliggende oplysninger om den dømte og efter kriminalitetens art er bestemte grunde til at antage, at den dømte ved anbringelse i åbent fængsel vil undvige. Efter praksis bliver udvisningsdømte, der er varetægtsfængslet efter dom, anbragt i lukket fængsel.

Efter praksis sker anmeldelse af udvisningsdømte til åbent fængsel, jf. straffuldbyrdslovens § 22, stk. 1, som hovedregel, hvis de pågældende møder fra fri fod og altså ikke har været varetægtsfængslet, efter dommen blev afsagt, hvis betingelserne efter lovens § 22, stk. 2-6, ikke er til stede, hvilket f.eks. kan være tilfældet, når straffen er på 5 år eller mere, eller hvis det må anses for nødvendigt for at forebygge overgreb på andre i institutionen eller på den indsatte selv, eller hvis der er risiko for, at den pågældende vil undvige. Der er tilfælde, hvor der kan være bestemte grunde til, at anbringelse i åbent fængsel ikke er formålstjenligt, f.eks. hvis det på baggrund af tidligere afsoning vurderes, at der er risiko for, at den dømte vil begå groft disciplinært forhold i fængslet, eller fordi den dømte er banderelateret. I sådanne tilfælde bliver den dømte som udgangspunkt placeret i lukket fængsel.

Udvisningsdømte er omfattet af reglerne om begrænsninger for udvisningsdømte udlændinge, f.eks. i forhold til undervisning mv. De gældende regler om begrænsninger i de pågældendes rettigheder er således ikke afhængig af, hvilken institutionstype de dømte placeres i.

Med aftalen om kriminalforsorgens økonomi 2018-2021 blev det besluttet at etablere et udvisningsfængsel i Ringe Fængsel, som skal huse de udvisningsdømte udlændinge, der tidligere har været indsat på de særlige udrejseafdelinger i Nyborg Fængsel og Enner Mark Fængsel. Det er således målsætningen så vidt muligt at samle udvisningsdømte i Ringe Fængsel eller i nærheden heraf.

Da behovet for udvisningspladser overstiger kapaciteten i Ringe Fængsel, og da både sikkerhedsmæssige og belægsmæssige hensyn gør det nødvendigt at opretholde pladser til gruppen af udvisningsdømte udlændinge i et af de store lukkede fængsler, har kriminalforsorgen bevaret og etableret yderligere et antal øremærkede udvisningspladser i Nyborg Fængsel med henblik på at anvende Nyborg Fængsel som det primære supplement til udvisningsfængslet i Ringe.

Ringe Fængsel og Nyborg Fængsel er placeret geografisk tæt, hvilket giver mulighed for fleksibelt at flytte udvisningsdømte mellem de to institutioner, f.eks. når sikkerhedsmæssige forhold tilsiger dette.

Derudover placeres udvisningsdømte i øvrigt i arresthuse i alle kriminalforsorgsområder i tilfælde, hvor afsoning indtil udsendelse er kortvarig, eller hvor andre forhold, herunder kapacitetsmæssige eller sikkerhedsmæssige, tilsiger en sådan placering.

Derudover kan der opstå behov for at placere udvisningsdømte i øvrige institutioner, herunder de øvrige store lukkede fængsler, når f.eks. sikkerhedsmæssige forhold tilsiger det. Denne mulighed anvendes kun undtagelsesvis og efter en konkret vurdering – eksempelvis i forbindelse med interne uoverensstemmelser mellem bandegrupperinger eller lignende, hvor det er nødvendigt, at den indsatte flyttes. Det kan også være i tilfælde, hvor den indsatte har overfaldet personalet, og hvor man af hensyn til personalet flytter den indsatte. Endelig kan det være for at beskytte den indsatte selv mod overfald fra medindsatte.

Visse udvisningsdømte afsoner som udgangspunkt på specialafdelinger for f.eks. kvinder eller personer dømt for seksualforbrydelser.

Det er ikke i straffuldbyrdsloven reguleret, i hvilket specifikt fængsel eller på hvilken specifik afdeling en indsat skal anbringes ved afsoningens begyndelse, herunder heller ikke, hvornår anbringelse kan ske i et udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.

Det er i straffuldbyrdslovens § 26, stk. 1, muligt bl.a. at overføre en indsat mellem lukkede fængsler af forskellige grunde.

Det er således i § 26, stk. 1, nr. 7, fastsat, at overførslen kan ske, hvis den indsatte selv ønsker det, og særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det.

3.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at der er behov for at skabe en tydelig hjemmel for placering af udvisningsdømte i lukket fængsel, uanset om der konkret er bestemte grunde til at antage, at den dømte ved anbringelse i åbent fængsel vil undvige.

De lukkede fængsler har en højere grad af sikkerhed og kontrol end åbne fængsler. Det er derfor Justitsministeriets opfattelse, at alle udvisningsdømte som udgangspunkt skal placeres i lukket fængsel for at sikre udlændingens tilstedeværelse, indtil udvisningen kan fuldbyrdes.

Det foreslås derfor, at der i straffuldbyrdelseslovens § 22 tilføjes et stk. 3, som fastslår, at fuldbyrdelse af straffen skal ske i lukket fængsel for en indsat, der er udvist af landet ved dom.

Det fremgår endvidere af forslaget, at fuldbyrdelsen af straffen kan ske i åbent fængsel, hvis det ikke findes betænkeligt efter det i øvrigt oplyste om den dømte.

Det vil således som udgangspunkt ikke være nødvendigt at placere udvisningsdømte i lukket fængsel i medfør af det foreslåede stk. 3, hvis der ikke er en reel udsigt til, at den pågældende kan udsendes på løsladelsestidspunktet. Placeringen i lukket fængsel kan i stedet være begrundet i hensynene i straffuldbyrdelseslovens § 22, stk. 2-6.

Justitsministeriet har endvidere fundet det hensigtsmæssigt, at der i straffuldbyrdelsesloven gives udtrykkelig hjemmel til placering af udvisningsdømte i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.

Det foreslås derfor, at der i straffuldbyrdelseslovens § 23 indsættes et nyt stk. 2, som fastslår, at fængselsstraf for en indsat, der er udvist af landet ved dom, så vidt muligt skal fuldbyrdes i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.

Justitsministeriet har fundet det hensigtsmæssigt, at der gøres undtagelser fra dette udgangspunkt og foreslår i den forbindelse at lade § 23, stk. 2, som herefter bliver stk. 3 gælde tilsvarende for udvisningsdømte.

Fuldbyrdelse i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling kan således undlades f.eks. ved kortvarig fængselsstraf og af hensyn til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner.

For at kunne tilbyde udvisningsdømte, der samtykker til overførsel til afsoning i hjemlandet, en valgmulighed i forhold til afsoningssted, foreslår Justitsministeriet, at straffuldbyrdelseslovens § 26, stk. 1, nr. 7, udvides, så

der udover særlige familiemæssige eller andre personlige forhold også kan tages hensyn til udrejsemæssige hensyn.

Bestemmelsen vil dermed gøre det muligt at overføre udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, og hvor den pågældende samtykker til overførslen, fra udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling til et almindeligt lukket fængsel, hvis den indsatte selv ønsker det.

Der er ikke plads til alle udvisningsdømte i udvisningsfængsel eller i udvisningsafdeling. Nogle udvisningsdømte vil derfor skulle placeres i almindelige lukkede fængsler, selv om hensynene i straffuldbyrdelseslovens § 23, stk. 2, ikke gør sig gældende. Bestemmelsen finder tillige anvendelse for udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, og hvor den pågældende samtykker til overførslen, når den pågældende måtte ønske i stedet at blive overført til et udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling, medmindre § 23, stk. 2, som herefter bliver stk. 3, er til hinder herfor.

Justitsministeriet har fundet det nødvendigt, at bestemmelsen tillige kan anvendes i disse tilfælde for at undgå, at udvisningsdømte, der måtte have et ønske om at blive overført til et udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling, ville være nødt til at tilbagekalde et samtykke til afsoning i hjemlandet.

I tilfælde af kapacitetsudfordringer vil den indsattes ønske vige for hensynet til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner.

Muligheden for at tage hensyn til den udvisningsdømtes ønske om afsoningssted afhænger af, om den pågældende samtykker til overførsel til afsoning i hjemlandet. For at sikre, at muligheden for at vælge afsoningssted forbeholdes de udvisningsdømte, der samarbejder om overførsel til afsoning i hjemlandet, foreslås der tilføjet en bestemmelse i straffuldbyrdelseslovens § 26, der indebærer, at tilbagekaldelse af et samtykke fører til, at den pågældende skal overføres til udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.

En undtagelse hertil vil være, hvis hensynene i § 23, stk. 2, som bliver stk. 3, taler imod.

Den pågældende vil derfor eksempelvis ikke skulle overføres til udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling, hvis hensynet til at forhindre, at den indsatte undviger, taler imod. Det samme gælder, når den dømte afsoner i en

institution, og den dømte har begået strafbart forhold mod en ansat, der gør tjeneste i institutionen.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3.4. Vederlag og opsparing

3.4.1. Vederlag for beskæftigelse

3.4.1.1. Gældende ret

En udvisningsdømt har – ligesom øvrige indsatte – ret og pligt til at være beskæftiget ved deltagelse i arbejde, jf. straffuldbyrdelseslovens § 38, stk. 1. En indsat skal have udbetalt vederlag for sin beskæftigelse, jf. straffuldbyrdelseslovens § 42, stk. 1.

Justitsministeren fastsætter regler om beskæftigelsesvederlag.

For beskæftigelse udbetaler kriminalforsorgsområdet et grundbeløb pr. time, jf. § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse mv. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner.

Beløbet udgør i 2021 11,02 kr., jf. § 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1807 af 2. december 2020 om satser for vederlag mv. til indsatte i kriminalforsorgens institutioner (2021).

Efter 4 ugers beskæftigelse på samme beskæftigelsessted kan kriminalforsorgsområdet udbetale et stabilitetstillæg pr. time under forudsætning af, at den indsatte har ydet en tilfredsstillende arbejdsindsats og udvist arbejdsmæssig stabilitet, jf. § 9, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse mv. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner.

Beløbet udgør i 2021 3,36 kr., jf. § 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1807 af 2. december 2020 om satser for vederlag mv. til indsatte i kriminalforsorgens institutioner (2021).

En indsat, der opfylder betingelserne for at få udbetalt stabilitetstillæg, kan efter yderligere 8 ugers beskæftigelse på samme beskæftigelsessted få udbetalt et kompetencetillæg pr. time, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse mv. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner.

Beløbet udgør i 2021 3,36 kr., jf. § 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1807 af 2. december 2020 om satser for vederlag mv. til indsatte i kriminalforsorgens institutioner (2021).

3.4.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at give udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, et økonomisk incitament til at samtykke til overførsel til afsoning i hjemlandet, foreslår Justitsministeriet, at tillæg til grundbeløbet for beskæftigelse gøres afhængig af, om den pågældende samtykker eller ej.

Forslaget indebærer, at udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, der ikke vil samtykke til overførsel til fortsat afsoning i hjemlandet, mister muligheden for at optjene stabilitets- og kompetencetillæg. Udvisningsdømte, der samtykker til overførsel, bevarer derimod muligheden.

For at gøre kontrasten mellem samtykke og manglende samtykke endnu tydeligere foreslås det, at der endvidere indføres et tillæg til de udvisningsdømte, som samtykker til at blive overført til afsoning i hjemlandet.

Tillægget vil beløbsmæssigt være af samme størrelsesorden som taksterne for stabilitets- og kompetencetillæg.

Samtykketillægget forudsættes at kunne opnås efter de samme tidsmæssige kriterier, som gælder for stabilitetstillægget.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at det i straffuldbyrdelseslovens § 42, stk. 5, præciseres, at justitsministeren kan fastsætte regler for ydelser til visse udvisningsdømte.

Justitsministeriet er opmærksom på, at udvisningsdømte kan tænkes at samtykke til overførsel for at opnå adgang til ekstra tillæg for derefter at tilbagekalde samtykket, når pengene er blevet udbetalt. Efter de nuværende regler vil der imidlertid først kunne opnås adgang til et stabilitetstillæg og det foreslåede samtykketillæg efter 4 ugers beskæftigelse, mens kompetencetillægget først kan opnås efter 8 ugers beskæftigelse.

Der er således ikke mulighed for at optjene alle tillæg i hele perioden, og jo hurtigere den pågældende tilbagekalder sit samtykke, jo kortere vil optjenningsperioden være. Hvis den pågældende først tilbagekalder sit samtykke i sidste øjeblik – typisk i forbindelse med en asylansøgning kort før den praktiske overførsel – vil sagsbehandlingen forud for være forløbet hurtigere, idet den pågældende i så fald ikke har klaget over hjemlandets afgørelse. På den måde opnås der alligevel en positiv effekt af det oprindelige samtykke.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3.4.2. Opsparing af vederlag

3.4.2.1. Gældende ret

Kriminalforsorgsområdet opsparer 15 pct. af de indsattes vederlag for beskæftigelse, som indsættes på en spærret konto.

Kriminalforsorgsområdet kan i det opsparede beløb løbende modregne udgifter, som den indsatte selv skal afholde i forbindelse med udgang og løsladelse, herunder efterfølgende hjemrejse, hvis den indsatte ikke selv afholder udgifterne.

Kriminalforsorgsområdet skal undlade at tilbageholde yderligere beløb til opsparingen, hvis det kan konstateres, at den tvungne opsparing åbenbart overstiger de samlede udgifter, som den indsatte vil skulle afholde i forbindelse med udgang og løsladelse, herunder eventuel efterfølgende hjemrejse.

Har en indsat, der er udvisningsdømt, og som kan udsendes, et beløb stående på opsparingskontoen ved løsladelsen, skal beløbet senest udbetales ved hjemrejsen.

3.4.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Muligheden for at sende arbejdspenge hjem til nærtstående anses for at være meget væsentlig for udvisningsdømte.

Justitsministeriet foreslår derfor at begrænse den andel af beskæftigelsesvederlaget, som den udvisningsdømte vil kunne råde over under afsoningen, så det disponible beløb, som den pågældende kan sende hjem til sine nærtstående, begrænses.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at det i straffuldbyrdelseslovens § 42, stk. 5, præciseres, at justitsministeren kan fastsætte regler for andelen af vederlaget, der skal opspares for visse udvisningsdømte.

Det tvangsopsparede beløb forventes at blive fastsat til 50 pct. for de udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, og hvor den pågældende ikke samtykker til overførslen.

Den del af det tvangsopsparede beskæftigelsesvederlag, der ikke skal anvendes til dækning af hjemrejseudgifter, vil blive udbetalt til den udvisningsdømte i forbindelse med løsladelsen.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3.5. Fremrykket prøveløsladelse

3.5.1. Gældende ret

Justitsministeren kan i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 79, stk. 2, fastsætte regler om tidspunktet for løsladelsen samt om adgang til en kortere fremrykning af dette tidspunkt, herunder i tilfælde, hvor en fremrykning er begrundet i væsentlige beskæftigelsesmæssige eller andre særlige hensyn.

Indsatte, der udstår fængselsstraf i 30 dage eller derover, kan således løslades indtil 3 dage før løsladelsesdatoen, hvis der opstår akut mangel på pladser i en institution.

3.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kriminalforsorgen har på nuværende tidspunkt og i de kommende år hverken kapacitet eller bemanning til, at den gruppe af udvisningsdømte, som lovforslaget omhandler, skal afsone fuld tid af de idømte straffe.

Hvis de motivationsfremmende foranstaltninger virker fuldt ud efter hensigten, vil der ikke blive tale om et øget kapacitetspres. Det hænger sammen med, at hver gang en person bliver overført til afsoning i hjemlandet før datoen for afsoning af halvdelen af straffen, bliver der frigivet kapacitet i forhold til situationen under de eksisterende regler. Således kan et øget antal

overførsler, der gennemføres før datoen for afsøning af halvdelen af straffetiden, potentielt kompensere for noget af den ekstra tid, som udvisningsdømte, der ikke vil samtykke, kommer til at afsone.

Da virkningen af tiltagene afhænger af de udvisningsdømtes adfærd, er den præcise effekt dog meget usikker. På den baggrund foreslås det, at der indføres en adgang for justitsministeren til at fastsætte regler om at fremrykke tidspunktet for prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 38, stk. 1, under hensyn til kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner, jf. forslaget til straffuldbyrdelseslovens § 79, stk. 3.

Indsatte, der i forvejen prøveløslades tidligere end efter to tredjedele af straffetiden, vil ikke være omfattet af bestemmelsen.

Det er en forudsætning, at den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, og at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale imod en fremrykning. Hensynet til retshåndhævelsen vil som udgangspunkt tale imod fremrykket prøveløsladelse, hvis den indsatte er dømt for personfarlig kriminalitet. Det gælder f.eks. drab, herunder uagtsomt manddrab begået i forbindelse med vanvidskørsel, vold, røveri, voldtægt og anden seksualforbrydelse mv., eller for forsøg på en af de nævnte lovovertrædelser.

Hensynet til retshåndhævelsen vil derudover også som udgangspunkt tale imod fremrykket prøveløsladelse af indsatte, som er dømt efter straffelovens kapitel 12 og 13 om forbrydelser mod staten mv., eller som af politiet er registrerede bandemedlemmer på prøveløsladelsestidspunktet.

Det forudsættes, at reglen alene finder anvendelse, hvis belægget i kriminalforsorgens institutioner øges som følge af afskaffelsen af prøveløsladelse for udvisningsdømte, der ikke vil samtykke til overførsel.

Det forudsættes endvidere, at reglen alene finder anvendelse, når kriminalforsorgens kapacitet er overbelastet i forhold til den politisk fastsatte målsætning, som aktuelt er 96 pct. for åbne og lukkede fængsler. I det omfang, der på anden vis kan skabes øget kapacitet i kriminalforsorgen, vil bestemmelsen miste sit anvendelsesområde.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3.6. Afholdelse af udgifter til udvisningsdømtes hjemrejse

3.6.1. Gældende ret

Det påhviler som udgangspunkt en udlænding selv at afholde de udgifter, som er forbundet med den pågældendes egen udrejse, jf. udlændingelovens § 43, stk. 2, 1. pkt.

Har udlændingen ikke tilstrækkelige midler til sin udrejse, afholdes udgifterne foreløbigt af statskassen, jf. udlændingelovens § 43, stk. 2, 2. pkt.

Udgifterne afholdes endeligt af statskassen, hvis udlændingen har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 (asyl) og medvirker til sagens oplysning, jf. udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen selv udrejser eller medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 43, stk. 2, 3. pkt. Dette gælder dog ikke, hvis udlændingen er omfattet af udlændingelovens § 10 (udelukkelse fra at blive meddelt opholdstilladelse), eller hvis ansøgningen som følge af udlændingens nationalitet, og fordi der ikke er generelle udsendelseshindringer til udlændingens hjemland, er behandlet efter udlændingelovens § 53 b, stk. 1 (åbenbart-grundløs proceduren), jf. udlændingelovens § 43, stk. 2, 5. pkt.

Udgifter, der er forbundet med udlændingens udrejse, vil navnlig være udgifter til fly- eller togbillet, hoteludgifter, hvis overnatning er nødvendig for at afvente en flyforbindelse, fortæring, udgifter til tolke mv. samt udgifter til transport og forsendelse af bagage.

I praksis udbetales endvidere et mindre kontantbeløb ved ankomst til hjemlandet eller det sædvanlige opholdsland (såkaldte rejsepenge). Beløbet skal dække forplejning og eventuelle udgifter forbundet med udlændingens rejse fra lufthavnen i hjemlandet eller det sædvanlige opholdsland, herunder udgifter til lokal transport og nødvendige overnatninger.

I forbindelse med udsendelsen inddrages eventuelle kontante midler, som udlændingen måtte være i besiddelse af, til dækning af udgifter til udsendelsen. Hvis udlændingen ikke har midler til udsendelsen, betaler staten foreløbigt udgifterne hertil, og hvis der opstår mulighed for det, vil beløbet efterfølgende blive inddrevet.

Såfremt udgifterne afholdes endeligt af statskassen i medfør af § 43, stk. 2, 3. pkt., forudsættes det, at udlændingen er meddelt endeligt afslag på asyl af

Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet. Endvidere forudsættes det, at udlændingen har medvirket til asylsagens oplysning, jf. udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt. Det indebærer bl.a., at udlændingen har medvirket til at fastlægge sin identitet og rejserute i forbindelse med den indledende asylsagsbehandling. Det forudsættes endelig, at udlændingen kontinuerligt medvirker til udrejsen. Det beror på en samlet vurdering af sagens omstændigheder, om en udlænding medvirker til udrejsen på en sådan måde, at udgifterne afholdes endeligt af staten. Udlændinge, der er omfattet af udlændingelovens § 10 (udelukkelse fra at blive meddelt opholdstilladelse), samt udlændinge, hvis ansøgning er behandlet efter udlændingelovens § 53 b, stk. 1 (åbenbart-grundløs proceduren), er ikke omfattet.

Det afgøres i umiddelbar tilknytning til udrejsen, om udgifterne afholdes endeligt af statskassen.

Når en udlænding skal overføres til en anden EU-medlemsstat efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a (Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 604/2013/EU af 26. juni 2013 (Dublin III-forordningen)), gælder det, at udgifterne hertil skal afholdes endeligt af statskassen, jf. udlændingelovens § 43, stk. 2, 4. pkt. Dette gælder uagtet, at den pågældende udlænding ikke har medvirket til sagens oplysning, og selv om den pågældende ikke kontinuerligt har medvirket til sin udrejse af Danmark, efter der er truffet endelig afgørelse om overførsel. Bestemmelsen i § 43, stk. 2, 4. pkt., henviser til Dublin III-forordningens bestemmelser herom. Det fremgår således af Dublin III-forordningens artikel 30, stk. 1, at de omkostninger, som er nødvendige for at overføre en ansøger eller anden person, som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c eller d, til den ansvarlige medlemsstat, afholdes af den overførende medlemsstat. Det følger endvidere af artikel 30, stk. 3, at de personer, der skal overføres i henhold til forordningen, ikke skal afholde omkostningerne ved sådanne overførsler.

Afgørelser efter udlændingelovens § 43, stk. 2, træffes af Hjemrejsestyrelsen.

3.6.2. Regeringens overvejelser og den foreslåede ordning

For at give udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, et økonomisk incitament til at samtykke til overførsel til afsoning i hjemlandet, foreslår regeringen, at statskassen afholder hjemrejseudgifterne for de pågældende.

Regeringen foreslår på den baggrund, at det i udlændingelovens § 43, stk. 2, tilføjes, at udgifterne, der er forbundet med udrejsen for en udlænding, der er udvist af landet ved dom, og som samtykker til overførsel til afsoning i hjemlandet, afholdes endeligt af statskassen. Det vil være en forudsætning, at betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet i øvrigt er opfyldt.

Regeringen vurderer, at tiltaget kun i forholdsvis begrænset omfang vil kunne misbruges af udvisningsdømte, som oprindeligt har samtykket til overførsel, og som efterfølgende tilbagekalder det. Udvisningsdømte, der samtykker, vil som hidtil få tvangsopsparet en andel af vederlaget fra deres beskæftigelse, indtil opsparingen åbenbart overstiger de samlede udgifter, som den indsatte vil skulle afholde i forbindelse med hjemrejsen. Hvis den pågældende tilbagekalder sit samtykke i sidste øjeblik, vil opsparingen blive anvendt til at dække hjemrejseudgifterne.

Der henvises til lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke at medføre merudgifter for kriminalforsorgen.

Lovforslaget forventes at medføre merudgifter af begrænset omfang for politiet og Hjemrejsestyrelsen.

Det vurderes, at lovforslagets økonomiske konsekvenser er af et sådant omfang, at de kan afholdes inden for politiet og Hjemrejsestyrelsens eksisterende rammer.

Der forventes ikke at være implementeringskonsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [] 2021 til den [] 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Advokatrådet, Amnesty International Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Data-tilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører, vicefængselsinspektører og økonomi- chefer, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds og Arbejdsmarkeds- chefer i Danmark, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Offentlige Anklagere, Fængselsforbundet i Danmark, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Institut for Menneskeret- tigheder, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af For- svarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Dan- mark, Retspolitisk Forening, Rådet for Socialt Udsatte, Socialpædagogernes Landsforbund og Socialstyrelsen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
--	--	---

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for politiet og for Hjemrejsestyrelsen på ca. [] kr.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det følger af straffelovens § 38, stk. 1, at når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået, afgør justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve.

Efter straffelovens § 38, stk. 2, kan løsladelse på prøve ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder.

Udvisningsdømte prøveløslades som udgangspunkt, når halvdelen af straffen er udstået, forudsat at udvisningen af den dømte kan gennemføres umiddelbart efter prøveløsladelsen.

Det foreslåede *stk. 8* fastslår, at prøveløsladelse af en indsat, der er udvist af landet ved dom, ikke kan ske, hvis den pågældende ikke giver sit samtykke til fortsat afsoning i hjemlandet og betingelserne for at anmode om overførsel i henhold til lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller i regler udstedt i medfør heraf er opfyldt.

Med det foreslåede *stk. 8* afskaffes således den hidtidige mulighed for alle udvisningsdømte for at blive prøveløsladt, hvis betingelserne for prøveløsladelse, jf. *stk. 4*, i øvrigt er opfyldt.

Det forudsættes, at udvisningsdømte, der er statsborgere i et land, hvor der er en reel mulighed for at overføre den pågældende til med henblik på fortsat fuldbyrdelse af fængselsstraffen, vil få udleveret en samtykkeerklæring og en vejledning om virkningen af samtykke og undladelse af at samtykke på et sprog, som den pågældende forstår. En undladelse af at udfylde samtykkeerklæringen eller en tilkendegivelse om, at den pågældende ikke ønsker at samtykke, vil betyde, at den pågældende ikke kan prøveløslades.

Udvisningsdømte, der oprindeligt ikke har samtykket til overførsel, kan efterfølgende samtykke og dermed alligevel opnå adgang til prøveløsladelse, forudsat at de tidsmæssige betingelser for at iværksætte en overførsel er opfyldt.

Udvisningsdømte, der har samtykket for sent, vil kunne prøveløslades, hvis hjemlandet efterfølgende afslår overførsel, idet den pågældende herefter vil være at betragte som en udvisningsdømt, hvor betingelserne for at blive

overført til fortsat afsoning i hjemlandet ikke er opfyldt. Det er i den forbindelse en forudsætning, at hjemlandets afslag på overførsel ikke er begrundet i, at den pågældende ikke samtykker til overførslen.

Der henvises til pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det er justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, der træffer beslutning om at anmode et andet land om at overtage fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, der er idømt her i landet.

Kriterierne for at anmode om overførsel af domfældte til afsoning i andre lande er ikke nærmere reguleret.

Det foreslåede stk. 4 fastslår, at udvisningsdømtes fængselsstraf kan fuldbyrdes i den pågældendes hjemland. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for, i hvilke tilfælde udvisningsdømte vil blive forsøgt overført til afsoning i hjemlandet.

De administrative regler forudsættes at fastlægge, hvilke lande der vil være omfattet. Udgangspunktet vil være, at betingelserne for at overføre udvisningsdømte, der er statsborgere i et nordisk land, i en medlemsstat i EU eller i et land, der har tiltrådt 1983-konventionen, vil være opfyldt for så vidt angår de pågældende. Der vil endvidere blive fastsat regler om, at der ikke vil kunne ske overførsel til lande, hvor overførslen til hjemlandet vurderes at stride mod Danmarks internationale forpligtelser (forbuddet mod *refoulement*), og hvor det pågældende land ikke kan stille en garanti for, at den pågældende vil blive behandlet i overensstemmelse hermed.

Hvis Justitsministeriet bliver bekendt med, at nogle lande ikke vil anerkende bestemte lovovertrædelser, anses betingelserne for overførsel af udvisningsdømte, der primært er straffet for denne lovovertrædelse, til disse lande ikke for opfyldt. Dette vil tillige fremgå af bekendtgørelsen.

Det forudsættes, at der i bekendtgørelsen vil blive fastsat tidsmæssige kriterier som betingelse for overførsel. Da både 1983-konventionen og rammeafgørelsen giver mulighed for at afslå overførsel, hvis der mangler at blive

afsonet mindre end seks måneder af straffen, vil dette danne basis for fastsættelse af kriteriet. Derudover vil der blive taget højde for den tid, sagsbehandlingen i Danmark forventes at tage inklusive oversættelse til hjemlandets sprog, ligesom der forudsættes at være et antal måneder til datoen for afsoning af halvdelen af straffen.

Der forventes endvidere fastsat regler om, under hvilke betingelser et samtykke anses for givet, og under hvilke omstændigheder et samtykke anses for tilbagekaldt.

Samtykke forudsættes at skulle gives udtrykkeligt ved den pågældendes underskrift. Samtykket vil kunne tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt forud for gennemførelsen af overførslen. Ud over en udtrykkelig tilbagekaldelse af samtykket, vil den udvisningsdømtes adfærd også kunne betragtes som tilbagekaldelse af et samtykke. Således vil en klage over hjemlandets afgørelse om, at den pågældende kan overføres til afsoning som udgangspunkt skulle betragtes som tilbagekaldelse af et samtykke. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvis den pågældende begærer spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten i medfør af udlændingelovens § 50, stk. 1, eller hvis den pågældende søger asyl i Danmark.

Endelig forventes der fastsat regler om, at rettigheder, der er opnået på baggrund af et samtykke, bortfalder samtidig med, at samtykket tilbagekaldes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Udvisningsdømte udlændinge anbringes som hovedregel i lukket fængsel i medfør af straffuldbyrdslovens § 22, stk. 4, nr. 1, hvoraf følger, at fuldbyrdelse af straf i fængsel kan ske i lukket fængsel, hvis der efter de i øvrigt foreliggende oplysninger om den dømte og efter kriminalitetens art er bestemte grunde til at antage, at den dømte ved anbringelse i åbent fængsel vil undvige. Efter praksis bliver udvisningsdømte, der er varetægtsfængslet efter dom, anbragt i lukket fængsel.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at fuldbyrdelse af straffen desuden skal ske i lukket fængsel for indsatte, der er udvist af landet ved dom. Fuldbyrdselsen af straffen kan imidlertid ske i åbent fængsel, hvis det ikke findes betænkeligt efter det i øvrigt oplyste om den dømte. Forslaget indebærer, at

det fremover ikke vil være nødvendigt at påvise, om der er bestemte grunde til at antage, at den dømte ved anbringelse i åbent fængsel vil undvige.

Alle udvisningsdømte vil derfor som udgangspunkt skulle placeres i et lukket fængsel for at sikre udlændingens tilstedeværelse, indtil udvisningen kan fuldbyrdes.

Fuldbyrdelsen af straffen kan dog ske i åbent fængsel, hvis det ikke findes betænkeligt efter det i øvrigt oplyste om den dømte.

Det vil således som udgangspunkt ikke være nødvendigt at placere udvisningsdømte i lukket fængsel i medfør af det foreslåede stk. 3, hvis der ikke er en reel udsigt til, at den pågældende kan udsendes på løsladelsestidspunktet. Placeringen i lukket fængsel kan i stedet være begrundet i hensynene i straffuldbyrdelseslovens § 22, stk. 2-6.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Der er i straffuldbyrdelsesloven ikke udtrykkelig hjemmel til placering af udvisningsdømte i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.

Det foreslåede *stk. 2* fastslår, at fængselsstraf for indsatte, der er udvist af landet ved dom, så vidt muligt skal fuldbyrdes i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det er fastsat i straffuldbyrdelseslovens § 23, stk. 2, i hvilke tilfælde udgangspunktet, om at fængselsstraf skal fuldbyrdes i nærheden af den dømtes hjemsted, kan fraviges.

Dette udgangspunkt kan således fraviges ved kortvarig fængselsstraf, af hensyn til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner, for at beskytte den dømte mod overgreb, for at yde den dømte pædagogisk, lægelig eller anden særlig bistand, for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, for at forhindre, at

den indsatte undviger, for at undgå, at den indsatte afsoner i en institution, hvor en af den indsatte nærtstående gør tjeneste, for at undgå, at den dømte afsoner i en institution i tilfælde, hvor den dømte har begået strafbart forhold mod en ansat, der gør tjeneste i institutionen, eller dennes nærtstående, eller hvis hensynet til retshåndhævelsen eller andre særlige omstændigheder taler herfor.

Den foreslåede ændring til *stk. 3* fastsætter, at disse undtagelser også finder anvendelse i forhold til udgangspunktet om, at indsatte, der er udvist ved dom, skal afsones i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling, jf. den foreslåede § 23, stk. 2, i straffuldbyrdelsesloven som affattet ved lovforslagets § 2, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det er i straffuldbyrdelseslovens § 26, stk. 1, muligt bl.a. at overføre en indsat mellem lukkede fængsler af forskellige grunde.

Det er således fastsat i § 26, stk. 1, nr. 7, at overførslen kan ske, hvis den indsatte selv ønsker det, og særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det.

Den foreslåede ændring af *nr. 7* fastsætter, at der udover særlige familiemæssige eller andre personlige forhold også kan tages udrejsemæssige hensyn.

Bestemmelsen vil gøre det muligt at overføre udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, og hvor den pågældende samtykker til overførslen, fra udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling til et almindeligt lukket fængsel, hvis den indsatte selv ønsker det. Det samme vil gælde, hvis den indsatte er placeret i et almindeligt lukket fængsel og ønsker at blive placeret i et udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.

I tilfælde af kapacitetsudfordringer foreslås det, at den indsatte ønske må vige for hensynet til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

En mulighed for at overføre udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, og hvor den pågældende samtykker til overførslen, fra udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling til et almindeligt lukket fængsel, hvis den indsatte selv ønsker det, afhænger af, at den pågældende ikke tilbagekalder sit samtykke til overførsel til afsoning i hjemlandet.

Det foreslåede *stk. 3* fastsætter således, at tilbagekaldelse af et samtykke betyder, at den pågældende skal overføres til udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling. Undtagelse hertil vil være, hvis hensynene i § 23, stk. 2, som herefter bliver stk. 3, taler imod.

Den pågældende vil derfor ikke skulle overføres til udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling ved kortvarig fængselsstraf, af hensyn til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner, for at beskytte den dømte mod overgreb, for at yde den dømte pædagogisk, lægelig eller anden særlig bistand, for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, for at forhindre, at den indsatte undviger, for at undgå, at den indsatte afsoner i en institution, hvor en af den indsattes nærtstående gør tjeneste, for at undgå, at den dømte afsoner i en institution i tilfælde, hvor den dømte har begået strafbart forhold mod en ansat, der gør tjeneste i institutionen, eller dennes nærtstående, eller hvis hensynet til retshåndhævelsen eller andre særlige omstændigheder taler herfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

En udvisningsdømt har, ligesom øvrige indsatte, ret og pligt til at være beskæftiget ved deltagelse i arbejde, jf. straffuldbyrdeslovens § 38, stk. 1. En indsat skal have udbetalt vederlag for sin beskæftigelse, jf. straffuldbyrdeslovens § 42, stk. 1.

Efter 4 ugers beskæftigelse på samme beskæftigelsessted kan kriminalforsorgsrådet udbetale et stabilitetstillæg pr. time under forudsætning af, at

den indsatte har ydet en tilfredsstillende arbejdsindsats og udvist arbejdsmæssig stabilitet, jf. § 9, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse mv. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner.

En indsat, der opfylder betingelserne for at få udbetalt stabilitetstillæg, kan efter yderligere 8 ugers beskæftigelse på samme beskæftigelsessted få udbetalt et kompetencetillæg pr. time, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse mv. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner.

Det foreslås med ændringen af straffuldbyrdelseslovens § 42, stk. 5, at justitsministeren kan fastsætte regler for ydelser til udvisningsdømte.

Det forudsættes, at der vil blive fastsat regler om, at personer, der ikke vil samtykke til overførsel til fortsat afsoning i hjemlandet, mister muligheden for at optjene stabilitets- og kompetencetillæg. Personer, der samtykker til overførsel, bevarer derimod muligheden.

Der forventes endvidere fastsat regler om, at personer, der samtykker til overførsel, vil være berettiget til at få et samtykketillæg.

Tillægget vil beløbsmæssigt være af samme størrelsesorden som taksterne for stabilitets- og kompetencetillæg.

Samtykketillægget forudsættes at kunne opnås efter de samme tidsmæssige kriterier, som gælder for stabilitetstillægget.

Alle tillæg bortfalder samtidig med, at et samtykke tilbagekaldes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ændringen til straffuldbyrdelseslovens § 42, stk. 5, indebærer endvidere, at justitsministeren kan fastsætte regler for den andel af vederlaget, der skal opspares for udvisningsdømte.

Det tvangsopsparede beløb forventes at blive fastsat til 50 pct. for de udvisningsdømte, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, og hvor den pågældende ikke vil samtykke hertil.

Der forventes endvidere fastsat regler om, at den del af det tvangsopsparede beskæftigelsesvederlag, der ikke skal anvendes til dækning af hjemrejseudgifter, vil blive udbetalt til den udvisningsdømte i forbindelse med løsladelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Justitsministeren kan fastsætte regler om tidspunktet for løsladelsen samt om adgang til en kortere fremrykning af dette tidspunkt, herunder i tilfælde, hvor en fremrykning er begrundet i væsentlige beskæftigelsesmæssige eller andre særlige hensyn.

Det foreslås med et nyt *stk. 3*, at justitsministeren kan fastsætte regler om adgang til fremrykning af tidspunktet for prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 38, stk. 1, under hensyn til kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner vedrørende udvisningsdømte afsonere.

For at imødegå, at udvisningsdømte, der ikke samtykker til overførsel til hjemlandet og dermed ikke kan prøveløslades, belaster kriminalforsorgens kapacitet unødigt, forudsættes det, at datoen for løsladelse af indsatte, der opfylder betingelserne for at blive prøveløsladt i medfør af straffelovens § 38, stk. 1, kan fremrykkes for at udligne merbelægget.

Indsatte, der prøveløslades i medfør af straffelovens § 38, stk. 2, eller § 40 a forudsættes ikke at være omfattet af ordningen. Det vil derfor som udgangspunkt i praksis alene være indsatte, der ikke er dømt til udvisning, der vil blive løsladt tidligere.

Det er en forudsætning, at den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, og at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale imod en fremrykning. Hensynet til retshåndhævelsen vil som udgangspunkt tale imod fremrykket prøveløsladelse, hvis den indsatte er dømt for personfarlig kriminalitet. Det gælder f.eks. drab, herunder uagtsomt manddrab begået i forbindelse med vanvidskørsel, vold, røveri, voldtægt og anden seksualforbrydelse mv.

Hensynet til retshåndhævelsen vil derudover også som udgangspunkt tale imod fremrykket prøveløsladelse af indsatte, som er dømt efter straffelovens

kapitel 12 og 13 om forbrydelser mod staten mv., eller som af politiet er registrerede bandemedlemmer på prøveløsladelsestidspunktet.

Fremrykning af tidspunktet for prøveløsladelse forudsættes at ske i de institutioner, hvor kapacitetspresset er størst.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det påhviler som udgangspunkt en udlænding selv at afholde de udgifter, som er forbundet med den pågældendes egen udrejse, jf. udlændingelovens § 43, stk. 2, 1. pkt.

Det foreslås, at udgifterne, der er forbundet med udrejsen for en udlænding, der er udvist af landet ved dom, og som samtykker til overførsel til afsoning i hjemlandet, afholdes endeligt af statskassen. Det vil være en forudsætning, at betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet i øvrigt er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den [] 2021.

Det indebærer, at ændringerne finder anvendelse på alle udvisningsdømte indsatte på tidspunktet for lovens ikrafttræden, hvor betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet er opfyldt, og som bliver præsenteret for valget om at samtykke til overførsel efter lovens ikrafttræden.

Justitsministeriet forudsætter dermed, at også indsatte, der allerede har tilkendegivet, at de ikke ønsker at blive overført, omfattes af ændringerne, hvis betingelserne for at overføre de pågældende til fortsat afsoning i hjemlandet herunder de tidsmæssige betingelser, er opfyldt på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Disse indsatte vil dermed også blive forsøgt motiveret til at samtykke til overførsel.

Til § 5

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens § 2 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger, og at lovens § 3 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1650 af 17. november 2020, som ændret ved lov nr. 1832 af 8. december 2020 og lov nr. 2208 af 29. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 38 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Prøveløsladelse af en indsat, der er udvist af landet ved dom, kan ikke ske, hvis den pågældende ikke giver sit samtykke til fortsat afsoning i hjemlandet og betingelserne for at anmode om overførsel i henhold til lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller i regler udstedt i medfør heraf er opfyldt.«

§ 2

I lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 20 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Fængselsstraf for en indsat, der er udvist af landet ved dom, kan fuldbyrdes i den pågældendes hjemland. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for, i

hvilke tilfælde en indsat, der er udvist af landet ved dom, kan forsøges overført til afsoning i hjemlandet.«

2. I § 22 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Fængselsstraf for en indsat, der er udvist af landet ved dom, skal ske i lukket fængsel. Fuldbyrnelsen af straffen kan dog ske i åbent fængsel, hvis det ikke findes betænkeligt efter det i øvrigt oplyste om den dømte.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4-7.

§ 23. Fængselsstraf skal, så vidt det er praktisk muligt, fuldbyrdes i nærheden af den dømtes hjemsted. Ved afgørelsen af, i hvilket åbent eller lukket fængsel eller i hvilket arresthus den dømte skal anbringes, skal der endvidere tages hensyn til den dømtes egne ønsker, navnlig vedrørende arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbreds-mæssige forhold.

3. I § 23 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Fængselsstraf for en indsat, der er udvist af landet ved dom, skal så vidt muligt fuldbyrdes i udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1, 1. pkt., kan fraviges

- 1) ved kortvarig fængselsstraf,
- 2) af hensyn til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner,
- 3) for at beskytte den dømte mod overgreb,
- 4) for at yde den dømte pædagogisk, lægelig eller anden særlig bistand,
- 5) for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme,
- 6) for at forhindre, at den indsatte undviger,
- 7) for at undgå, at den indsatte afsoner i en institution, hvor en af den indsatte nærtstående gør tjeneste,
- 8) for at undgå, at den dømte afsoner i en institution i tilfælde, hvor den dømte har begået strafbart forhold mod en ansat, der gør tjeneste i institutionen, eller dennes nærtstående, eller
- 9) hvis hensynet til retshåndhævelsen eller andre særlige omstændigheder taler herfor.

§ 26. En indsat kan overføres mellem åbne fængsler, mellem lukkede fængsler eller mellem arresthuse

- 1) af hensyn til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner,
- 2) for at beskytte den indsatte mod overgreb,

4. I § 23, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, indsættes efter »stk. 1, 1. pkt.,«: »og *stk. 2*«.

5. I § 26, *stk. 1, nr. 7*, indsættes efter »personlige«: »eller udrejsemæssige«.

- 3) for at yde den indsatte pædagogisk, lægelig eller anden særlig bistand,
- 4) for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme,
- 5) hvis der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte har udøvet overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen,
- 6) hvis der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil undvige, forvolde brand eller indsmugle eller handle med euforiserende stoffer og det må anses for nødvendigt for at forhindre den indsatte i at begå forhold af denne karakter,
- 7) hvis den indsatte selv ønsker det og særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det, eller
- 8) for at undgå, at den indsatte afsoner i en institution, hvor en af den indsattes nærstående gør tjeneste.

6. I § 26 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* En indsat, der er udvist af landet ved dom, og som er placeret i et almindeligt lukket fængsel på baggrund af et samtykke til at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet, skal overføres til udvisningsfængsel eller udvisningsafdeling, hvis samtykket tilbagekaldes, medmindre hensynene i § 23, stk. 3, taler imod.«

§ 42. En indsat skal have udbetalt vederlag for sin beskæftigelse. Vederlag skal også udbetales til indsatte, der ikke kan tilbydes beskæftigelse, eller som er uden beskæftigelse efter § 38, stk. 3. Det samme gælder indsatte, der på grund af sygdom er fraværende fra beskæftigelse.

Stk. 2. Andre indsatte skal alene have dækket deres personlige fornødenheder, jf. dog stk. 5 og § 110, stk. 1.

Stk. 3. En indsat, der ikke har pligt til beskæftigelse, jf. § 38, stk. 3, og som fremsætter ønske om beskæftigelse på et tidspunkt, hvor institutionen ikke kan tilbyde beskæftigelse, skal i en kortere periode alene have dækket sine personlige fornødenheder, hvis den pågældende indsatte tidligere under strafudståelsen har afvist tilbud om beskæftigelse.

Stk. 4 Kriminalforsorgsområdet opsparer en andel af vederlaget efter stk. 1, der udbetales til den indsatte senest på tidspunktet for løsladelsen, for udvisningsdømte dog senest på tidspunktet for hjemreisen. Udgifter, som den indsatte skal afholde i forbindelse med udgang og løsladelse, herunder efterfølgende hjemrejse, modregnes i

det opsparede beløb, hvis den indsatte ikke selv afholder udgifterne.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om ydelser efter stk. 1 og 2 og kan i den forbindelse fastsætte regler om, at andre indsatte, der er fraværende fra beskæftigelse, skal have udbetalt vederlag for beskæftigelse. Der kan endvidere fastsættes regler om ordningerne nævnt i stk. 3 og 4.

7. I § 42, *stk. 5*, indsættes efter »stk. 1 og 2«: », herunder regler om ydelser til visse udvisningsdømte«, og efter »stk. 3 og 4« indsættes: », herunder om andelen af vederlaget, der skal opspares for visse udvisningsdømte«.

8. I § 79 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Justitsministeren fastsætter regler om adgang til fremrykning af tidspunktet for prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 38, stk. 1, under hensyn til kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner vedrørende udvisningsdømte afsonere. Det er en forudsætning, at den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, og at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale imod.«

§ 3

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret senest ved lov nr. 131 af 30. januar 2021, foretages følgende ændring:

§ 43. Politiet kan, såfremt der er et umiddelbart behov herfor, drage omsorg for indkvartering og underhold af samt nødvendige

sundhedsmæssige ydelser til udlændinge, der opholder sig her i landet og indgiver ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, og som ikke er registrerede som asylansøgere efter § 48 e, stk. 2. Politiet afholder udgifterne hertil.

Stk. 2. Såfremt politiet drager omsorg for en udlændings udrejse, skal udlændingen afholde de udgifter, der for udlændingens eget vedkommende er forbundet hermed. Har udlændingen ikke tilstrækkelige midler, afholdes udgifterne foreløbig af statskassen. Udgifterne afholdes endeligt af statskassen, hvis udlændingen har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 og medvirker til sagens oplysning, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen selv udrejser eller medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold. Endvidere afholdes udgifterne til overførsel af en udlænding til en anden medlemsstat efter reglerne i kapitel 5 a endeligt af statskassen. 3. pkt. gælder dog ikke, hvis udlændingen er omfattet af § 10, eller hvis ansøgningen som følge af udlændingens nationalitet, og fordi der ikke er generelle udsendelseshindringer til udlændingens hjemland, er behandlet efter den i § 53 b, stk. 1, nævnte procedure.

1. I § 43, stk. 2, indsættes som 6. pkt.:

»Udgifterne, der er forbundet med udrejsen for en udlænding, der er udvist af landet ved dom, og som samtykker til overførsel til afsoning i hjemlandet, afholdes endeligt af statskassen, såfremt betingelserne for at blive overført til fortsat afsoning i hjemlandet i henhold til lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller i regler udstedt i medfør heraf i øvrigt er opfyldt.«

§ 4

Loven træder i kraft den [] 2021.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Stk. 3. Lovens § 3 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.